

LUOVUUTTA ELINKEINO- ELÄMÄÄN

Vinkkejä oppilaitoksille yritys yhteistyön
käynnistämiseen

SISÄLTÖ

Oppaasta ja sen käytöstä	1
Luovuutta elinkeinoelämään – hissipuhe	2
Hyvän kierre	3
Ideoita yhteistyön muodoiksi – yritysten osallistuminen	4
Ideoita yhteistyön muodoiksi – oppilaitosten vastineet	5
Ensimmäiset askeleet kohti yritysyhteistyötä	6
Lahjoitukset	7
Muistilistaa sopimukseen	8
Esimerkkejä oppilaitoksista	9
Tausta-aineistoa	11

OPPAASTA JA SEN KÄYTÖSTÄ

Meillä on ainutlaatuinen, yhdeksän eri taiteenalaa kattava koulutusmuoto. Taiteen perusopetus on arvokas osa suomalaista koulutusjärjestelmää, ja haluamme varmistaa sen monipuolisuuden ja saavutettavuuden myös tulevaisuudessa.

Taiteen perusopetuksen myönteiset vaikutukset yksilölle ja yhteiskunnalle ovat merkittäviä, ja siksi myös yritysmaailmassa tulisi tunnistaa ne nykyistä laajemmin.

Oppilaitosten rahoitus perustuu usein sekä julkiseen että yksityiseen rahoitukseen. Yksityinen rahoitus muodostuu pääosin oppilas- ja osallistumismaksuista, ja mukana voi olla myös esimerkiksi pääsylipputulaja. Suurin osa oppilaitoksista saa toimintaansa julkista tukea joko kunnalta, valtiolta tai näiltä molemmilta. Osa puolestaan toimii kokonaan omarahoitteisesti. Yhä useammassa oppilaitoksessa on käynnissä, tai vähintään suunnitteilla, yhteistyö lähialueen yritysten kanssa.

Tämän oppaan tavoitteena on tukea oppilaitoksia uusien rahoituskanavien etsimisessä erityisesti yritys yhteistyön näkökulmasta. Oppaassa sivutaan myös lahjoitusten hankkimista ja vastaanottamista.

Mukana on valmiiksi laadittu hissipuhe, ideoita yhteistyön muodoista, muistilista työn käynnistämiseen sekä myöhempää sopimusvaihetta varten, muutamia case-esimerkkejä ja linkkikooste hyödyllisistä materiaaleista.

Yritysyhteistyö vaatii aikaa, sinnikkyyttä ja pitkäjänteisyyttä – tulokset eivät synny hetkessä. Jokainen askel vie kuitenkin eteenpäin: nyt tehty työ rakentaa perustaa kestäväälle ja ajan myötä vahvistuvalle yhteistyölle.

Menestystä yhteistyöhön!

TPO-liitto

LUOVUUTTA ELINKEINOELMÄÄN – YHTEISEN MENESTYKSEN JUURET

Hissipuhe

Taiteen perusopetus on sijoitus, jolla on suora vaikutus kunnan ja alueen elinvoimaan ja osaamiseen. Toiminnan tukeminen on vastuullista, merkityksellistä ja tuo yrityksellenne positiivista näkyvyyttä.

Taideopetus kehittää lasten ja nuorten luovuutta, pitkäjänteisyyttä, ryhmässä toimimista ja kykyä ajatella kriittisesti – samoja taitoja, joita työelämässä tarvitaan nyt ja tulevaisuudessa.

Tukemalla paikallista taideoppilaitosta edistätte osaavan, luovan ja sitoutuneen tulevaisuuden työvoiman kehittymistä, rakennatte elinvoimaisempaa yhteisöä ja vahvistatte kunnan veto- ja pitovoimaa. Lisäksi olette mukana luomassa vilkasta paikallista taide- ja kulttuurielämää. Tervetuloa mukaan!

HYVÄN KIERRE

Kaikki voittavat

- Yritysten työntekijöiden perheiden harrastaminen mahdollistuu ja tarjonta säilyy paikkakunnalla.
- Kun paikkakunnalla on kiinnostavaa tekemistä ei sieltä haluta muuttaa pois ja yrityksille riittää työntekijöitä myös jatkossa.
- Kun taiteen perusopetukseen pääsee mukaan yhä useampi, näkee myös kunta toiminnan tärkeyden ja taiteen perusopetuksen oppilaitoksia halutaan tukea.
- Kunta voittaa, kun työpaikat oppilaitoksissa säilyvät.

LUOVUUS ON INVESTOINTI

IDEOITA YHTEISTYÖN MUODOIKSI – YRITYSTEN OSALLISTUMINEN

Vapaaoppilaspaikat

- Mahdollista taiteen perusopetukseen osallistuminen lapsille, joiden perheessä oppilasmaksu on kynnys lähteä mukaan.
- X eurolla oppilaspaikka 1 oppilaalle, X eurolla esim. 5 oppilaan opinnot.
- Opetus on pitkäjänteistä: mikäli opinnot halutaan mahdollistaa esim. 6 vuodeksi, voi tämän mahdollistaa x eurolla / oppilas.

Ammattitaitoinen opettaja

- Taiteen perusopetuksessa oppilaille tarjotaan parasta. Mahdollista ammattitaitoisen opettajan toteuttama opetus paikkakuntasi oppilaitoksessa.
- X eurolla ammattitaitoisen opettajan antamaa opetusta esim. X kertaa viikossa X tuntia lukukauden / -vuoden ajan.

Tilat

- Toimivat tilat on edellytys laadukkaalle opetukselle. Näytä oppilaille ja heidän vanhemmilleen, että tuette toimintaa hankkimalla yrityksellenne oma nimikkosali / -luokka.
- Nimikkoluokka / -sali esim. vuodeksi, kahdeksi tai kolmeksi X euroa / vuosi.

Välineet

- Ammattitaitoiseen taideopetukseen kuuluvat toimivat ja turvalliset välineet.
- Välineen hankinta oppilaitokselle X euroa. (määritellään taiteenalan mukaan esim. köysi, tanssimatto, instrumentti, ompelukone, värejä tms.)

Jotakin muuta?

- Mikä olisi juuri teidän oppilaitoksellenne toimivin tapa?

Paketoj ja tarjoa optioita

- Vastineita voi tarjota eri hintaisiksi paketoituna ja liikkeelle voidaan lähteä maltilla. Esimerkiksi vuoden pituista yhteistyötä voidaan sopia jatkettavan kolmella vuodella, mikäli yhteistyö tuntuu toimivalta. Vastineet voivat myös vaihdella eri vuosina.

IDEOITA OPPILAITOKSEN TARJOAMAKSI VASTINEEKSI – ELÄMYKSIÄ JA MAHDOLLISUUS OLLA MUUTTAMASSA YHTEISKUNTAA

Jaetaan kokemukset ja tarinat:

- **Alennukset:** Tyhy workshop alennettuun hintaan, oppilasmaksut työntekijöille / heidän lapsilleen -10 %.
- **Viestinnällinen:** Kerrotaan muutamien oppilaiden / ryhmien opinnoista, kummitoiminta.
- **Näkyvyys:** Logonäkyvyys verkkosivuilla / painotuotteissa, laatta esim. oppilaitoksen aulassa tms. tilassa, jossa myös vanhemmat käyvät.
- **Elämykset:** Konsertti / esitys / työntekijöille / oppilaiden teoksia toimitiloihin tai vapaalippuja konsertteihin / esityksiin.
- **Sisältöä yrityksen henkilöstön palkitsemisohjelmaan:** Vuosia täyttävän tai eläköityvän työntekijän muistaminen oppilaitoksen tuottamalla taide-elämyksellä, kuten kotikonsertilla tai lahjateoksella.
- **Kannatusjäsenyys:** Alennukset tai edut työntekijöille ja heidän perheilleen voi nivoa myös osaksi kannatusjäsenyyttä.
- **Tilat:** Mikäli oppilaitoksen tilat ovat omat, voi niitä tarjota yrityksen tapahtumien, kokousten ja tilaisuuksien järjestämiseen myös mahdollisen ohjelmanumeron kera.
- **Jotakin muuta?** Jokaisella oppilaitoksella voi olla oman näköisiään vastineita.

Muutetaan yhteiskuntaa yhdessä:

- Tule mukaan muovaamaan kestävämpää yhteiskuntaa ja vaikuttamaan lasten ja nuorten elämään.
- Varmistetaan yhdessä, että paikkakunnallamme on saatavilla motivoitunutta työvoimaa myös tulevaisuudessa ja perheet haluavat asua täällä.

OPPILAITOKSILLE –
ENNEN KUIN RYHDYTTÄ
TOIMEEN

ENSIMMÄISET ASKELEET KOHTI YRITYSYHTEISTYÖTÄ

- Kartoita alueeltasi 3–5 sopivaksi katsomaasi yritystä. Yhteistyö on todennäköisesti sujuvampaa, kun mm. yrityksen ja oppilaitoksen arvot kohtaavat.
- Tutki, onko taiteen perusopetuksen alumneja paikkakunnan yritysten avaintehtävissä.
- Mieti valmiiksi, mitä yhteistyöltä toivot ja miten valmistelet asian.
- Laadi kiinnostava ja tiivis presentaatio toiminnastanne sisältäen oppilaitoksen tunnusluvut.
- Suunnittele ajankäyttö ja työnjako oppilaitoksessa ja sitouta koko henkilökunta. Kerro, miksi yritys yhteistyön tekeminen on oppilaitokselle tärkeää.
- Huomioi, että yritys yhteistyö olisi jatkossa osa oppilaitoksen pysyvää toimintaa.
- Pohdi, onko oppilaitoksen hallituksessa / vanhempainyhdistyksessä / oppilaiden isovanhemmissa jne. henkilöitä, jotka voisivat olla avuksi. Keitä on jo oppilaitoksenne eteisessä?
- Hyödynnä Luovuutta politiikkaan –viikko ja kutsu yritysten väkeä tutustumaan oppilaitokseen ja sen toimintaan.
- Hyödynnä Suomen yrittäjien aluejärjestön ja paikallisyhdistyksen sekä alueen kauppakamarin kontakteja.
- Koordinoi tekemistä muiden alueen oppilaitosten kanssa.
- Kun yhteistyön toteutuminen varmistuu, laadi yrityksen kanssa asiasta kirjallinen sopimus. Sopikaa myös, miten asian kanssa tullaan julkisuuteen.
- Yhteistyön käynnistyessä ole yhteydenpidossa aktiivinen ja kerro ja viesti mitä yhdessä saavutatte.
- Yhteistyö voi aluksi olla myös pienimuotoista. Kun osapuolet tutustuvat toisiinsa paremmin, voi yhteistyö löytää uusia muotoja.
- **Varaudu siihen, että yhteistyön toteutumiseen voi kulua joitakin vuosia.**

LAHJOITUKSET

Peruseriaatteita lahjoittamisesta

- Lahjoituksen voi tehdä yhteisö tai yksityishenkilö.
- Lahjoitus on usein kertaluonteinen, kun taas yritys yhteistyöllä tavoitellaan pitkäkestoisempaa toimintaa. Toki myös kuukausilahjoittaminen voi olla mahdollista.
- Esimerkiksi testamenttilahjoitus voi olla summaltaan merkittävä. Jotta testamenttilahjoitus onnistuu, tulee testamentin olla laadittu oikein ja mm. sisältää saajan y-tunnuksen.
- Osalla yrityksistä ja kunnista on rahastoja, joiden varoista tehdään lahjoituksia erilaisiin, usein yhteiskuntavastuuta edistäviin tarkoituksiin.
- Lahjoitusten verovähennysoikeutta laajennetaan ja ehdotettujen muutosten on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2026 alusta. Tiedot muutoksista päivitetään, kun ne vahvistuvat.

Valmistautuminen mahdollisiin lahjoituksiin

- Varmista, että oppilaitoksella on valmius myös mahdollisten lahjoitusten vastaanottamiseen.
- Erityisesti kunnallisessa oppilaitoksessa kannattaa pohtia, miten varmistetaan, että mahdolliset lahjoitukset voidaan ottaa vastaan. Yksityinen lahjoittaja ei todennäköisesti halua siirtää rahaa kunnan tilille.
- Museoilla on ystävähdistyksiä, jotka toimivat itsenäisinä museon rinnalla ja osa tekee myös varainkeruuta museon hyväksi. Löytyisikö esimerkiksi oppilaitoksen alumneista kiinnostuneita toimimaan oppilaitoksen ystävinä?
- Rahan keräämiseen liittyy ilmoitus- ja lupa-asioita, joista vastaa Poliisihallitus. [Poliisin verkkosivuilta löytyy aiheesta kattavat ohjeet.](#)

MUISTILISTAA SOPIMUKSEEN

OSAPUOLET

Osapuoli A

Y-Tunnus Osoite: Yhteyshenkilö(t):

Osapuoli B

Y-Tunnus Osoite: Yhteyshenkilö(t):

Jäljempänä kumpikin erikseen "Osapuoli" ja yhdessä "Osapuolet".

TARKOITUS

Kuvaa yhteistyön tarkoitus ja sisältö.

OSAPUOLTEN VASTUU

Osapuoli A sitoutuu:

Osapuoli B sitoutuu:

Osapuolet osallistuvat aktiivisesti tämän sopimuksen tarkoituksen edistämiseksi ja varaavat siihen tarvittavat resurssit.

IMMATERIAALIOIKEUDET

Esim. Tällä sopimuksella ei siirretä immateriaalioikeuksia Osapuolten välillä.

LUOTTAMUKSELLISUUS

Pohtikaa sisältääkö sopimus jotakin sellaista, jossa luottamuksellisuus on tarpeen määritellä.

VOIMASSAOLO

Tämä sopimus astuu voimaan, kun molemmat Osapuolet ovat sen allekirjoittaneet.

Tämä sopimus on voimassa toistaiseksi / määräajan xxx. Osapuolella on oikeus kirjallisesti irtisanoa tämä sopimus päättymään xxx irtisanomisajalla.

ERIMIELISYYDET

Tätä sopimusta koskevat erimielisyydet pyritään ensisijaisesti ratkaisemaan neuvottelemalla. Tästä sopimuksesta aiheutuvat riidat ratkaistaan xxx käräjäoikeudessa.

MUUT EHDOT

- Kaikki muutokset tähän sopimukseen on tehtävä kirjallisesti.
- Sopimuksen päättymisestä huolimatta sellaiset sopimusehdot, jotka ovat luonteensa tai nimenomaisen sanamuotonsa vuoksi tarkoitettu olemaan voimassa sopimuksen päättymisen jälkeen jäävät voimaan.

ALLEKIRJOITUKSET

ESIMERKKEJÄ OPPILAITOKSISTA

Anna Lapselle tanssi -hanke ja Tanssin tukijalka -kumppanuus

Jyväskylän tanssiopisto kerää varoja vapaaoppilaspaikkoihin Anna Lapselle tanssi -hankkeen avulla. Mukaan voivat lähteä niin yksityishenkilöt kuin yritykset. Yrityksille on luotu myös Tanssin tukijalka -kumppanuus, jossa on rakennettu valmiit vastinepaketit eri hintaiselle osallistumiselle tanssiopiston toiminnan tukemiseksi.

Lue lisää: [Anna lapselle tanssi ja Tanssin tukijalka](#)

Puksun sydän -kampanja

Pukinmäen taidekoulut kerää varoja keramiikkauunin hankintaan Puksun sydän -kampanjan avulla. Kampanjassa ostetaan oikeus tehdä keramiikkasydän, joista koostetaan yhteisötaideteos oppilaitoksen aulaan.

Lue lisää: [Puksun sydän -yhteisötaideteos](#)

LähiTapiola Idän lahjoitus Itä-Suomen musiikkiopistoille

LähiTapiola Idän yhteiskuntavastuurahaston varoilla edistetään sen toiminta-alueen elinvoimaisuutta ja hyvinvointia. Syksyllä 2025 rahasto lahjoitti yhteensä 30 000 euroa Itä-Suomen musiikkiopistoille, tarkoituksena mahdollistaa oppilaiden esiintymisiä ikäihmisille. **Lue lisää:** [LähiTapiola Idän lahjoitus Itä-Suomen musiikkiopistoille](#)

Puksun sydämiä

SÄHKÖKAAPPIEN KUVITUS

Kuvataide- ja käsityökoulu Emil tuotti syksyllä 2024 yhteistyössä Valkeakosken Energian ja Valkeakosken kulttuuritoimen kanssa kaupungin ydinkeskusta-alueelle Taidepolun, joka koostuu voimaeläinaiheisesta, sähkökaappeihin kiinnitetystä, teossarjasta. Polusta julkaistiin myös kartta kaupunkilaisille. Valkeakosken Energia tarjosi Emilille yhteistyöideaa, jotta kaupunkikuvasta saataisiin aiempaa viihtyisämpi. Sähkökaapeissa esillä oleva taide piristää katukuvaa ja tuottaa sekä iloa että hyvää mieltä kaupunkilaisille. Valkeakosken kaupunki valaisi Taidepolun reitin tunnelmavaloilla.

Työnjako projektin osapuolten välillä

Kuvataide- ja käsityökoulu Emil:

- yhteistyöneuvottelut, laajuuden rajaaminen, aikataulut yms.
- kuvien teettäminen oppilasryhmissä kuvataidekoulun opetuskerroilla
- kuvien valinta ja valittujen kuvien kuvaus ja muokkaus painoa varten
- kartan teko
- viestintä
- originaaleista näyttely
- näkyvyys/markkinointihyöty (mm. logot, some, lehtijutut)

Valkeakosken Energia:

- yhteydenotto ja yhteistyöpyyntö, palaverit
- kaappien valinta ja putsaus
- painatustyön ja kiinnitystyön kustannukset
- markkinointi, juttu asiakaslehdessä
- sähkökaappien spottivalot (asennustyö ja valot)

Valkeakosken kulttuuritoimi:

- Taidepolku osaksi osallistavaa Valkeakoski-päivän ohjelmaa
- värivalaistuksen hankkiminen ja asennus polun varrelle
- tiedotus nettisivut/paikallislehti, näkyvyys

TAUSTA-AINEISTOA HYÖDYNNETTÄVÄKSI

Alla olevista linkeistä löydät materiaalia muun muassa sanoittamaan taiteen perusopetusta koulutusmuotona sekä sen yhteiskunnallista vaikuttavuutta. Mukana on myös valtakunnallisia lukuja oman oppilaitoksen / paikkakunnan lukujen rinnalle. Niiden avulla voit piirtää kuvaa koulutusmuodosta, jonka osa oppilaitoksenne on.

Luovuutta politiikkaan -kampanjaviikko on hyvä hetki kutsua vierailijoiksi myös elinkeinoelämän toimijoita. Kiinnostava kurkistus oppilaitoksen arkeen ja keskustelut lasten ja nuorten kanssa ovat antoisia myös yrityksissä työskenteleville ja niissä päätöksiä tekeville henkilöille.

- Sanoitusta ja materiaaleja taiteen perusopetuksesta TPO-liiton verkkosivujen [Vaikuttamistyön tueksi osiossa](#).
- [Kulttuuriharrastamisen koetut vaikutukset -selvitysraportti](#)
- [Luovuutta politiikkaan ja elinkeinoelämään -kampanja](#)
- Muista myös: Lapset ja nuoret ja markkinointi: [Kilpailu- ja kuluttajavirasto](#)

Taiteen perusopetusliitto TPO ry

www.artsedu.fi info@artsedu.fi

FB & IG @TPOliitto

Julkaistu lokakuussa 2025